

Vakcīnas aizsardzībai pret HPV, MenACWY un Tdap

Informācija vidusskolas pirmā gada audzēkņiem un vecākiem

Par šo brošūru

Šī brošūra ir paredzēta vecākiem un skolēniem – ceram, ka to izlasīsit kopā.

HSE skolu vakcinācijas darba grupas piedāvās HPV, Tdap un MenACWY vakcīnas visiem pirmā gada audzēkņiem - zēniem un meitenēm. Lūdzam vecākus un aizbildņus izlasīt, parakstīt un atgriezt mums īsu veidlapu, kurā apliecināt savu piekrišanu bērnu vakcinācijai. Šī veidlapa saucas „Piekrišana bērnu vakcinācijai, uzsākot pirmo gadu vidusskolā”

Šajā brošūrā aprakstīts:

- pirmā gada audzēkņiem piedāvātās vakcīnas – pret ko tās pasargā un nepieciešamās devas
- par skolas vakcinācijas darba grupu vizītēm
- biežāk uzdotie jautājumi
- kur var uzzināt vairāk
- piekrišanas veidlapa

Ja jums, kā vecākam vai kā skolēnam, rodas jautājums par kādu šīs brošūras daļu, lūdzu, sazinieties ar vakcinācijas darba grupas dalībnieku. Šajā pakotnē ir iekļauts vietējās darba grupas tālruņa numurs.

Piedāvātās vakcīnas

Vakcīna ir viela, kas nodrošina imunitāti (aizsardzību) pret konkrētu slimību. Aizsardzībai pret lipīgām slimībām tiek piedāvātas trīs vakcīnas.

HPV vakcīna aizsargā pret HPV vīrusu, kurš var izraisīt vēzi gan meitenēm, gan zēniem.

MenACWY vakcīna aizsargā pret četrām tipu meningokoku saslimšanām, kas var izraisīt meningītu (smadzeņu apvalka iekaisumu) un/vai septicēmiju (asins saindēšanos).

Tdap vakcīna, kas aizsargā pret:

- stingumkrampjiem (stingumkrampju toksīns var izraisīt sāpīgas muskuļu spazmas un konvulsijas)
- difteriju (baktērijas, kas var izraisīt kakla iekaisumu un nopietnas elpošanas grūtības), kā arī
- garo klepu (baktērija, kas izraisa smagu klepu un vemšanu)

HPV vakcīna: aizsargā pret vēzi

MenACWY vakcīna: aizsargā pret meningītu

Tdap: aizsargā pret stingumkrampjiem, difteriju un garo klepu

Skolas vakcinācijas darba grupas vizītes

HSE skolu vakcinācijas darba grupas apmeklēs skolas, lai vakcinētu skolēnus. Tiek dotas šādas vakcīnas:

- HPV vakcīna
- Tdap vakcīna
- MenACWY vakcīna

HPV vakcīnu ievada vienā rokā, bet Tdap un MenACWY vakcīnas – otrā rokā ar atstarpi starp tām.

Vakcīnas – sīkāka informācija par katru no tām HPV vakcīna meitenēm un zēniem

Kas ir HPV?

HPV apzīmē „cilvēka papilomas vīrusu”, kas ir vairāk nekā 100 vīrusu grupa. HPV vīruss ir ļoti izplatīts; lielākā daļa cilvēku dzīves laikā inficējas ar kādu HPV formu. HPV vīrusu var iegūt, stājoties seksuālās attiecībās ar citu cilvēku, kuram jau ir šis vīruss.

Vairumam HPV infekciju ārstēšana nav nepieciešama. Tomēr dažiem cilvēkiem HPV infekcija var izvērsties un izraisīt vēzi. HPV izraisa arī kārpas uz dzimumorgāniem.

Šī infekcija ir ļoti izplatīta gan sievietēm, gan vīriešiem – vairāk nekā 80% cilvēku dzīves laikā iegūs HPV infekciju.

HPV vakcīna pasargā no dzemdes kakla vēža un citiem vēža veidiem. HPV vakcīnas nosaukums ir Gardasil 9.

Kāpēc tiek dota HPV vakcīna?

Valsts imunizācijas konsultatīvā komiteja (National Immunisation Advisory Committee, NIAC) iesaka visiem bērniem vecumā no 12 līdz 13 gadiem saņemt HPV vakcīnu skolu vakcinācijas programmas ietvaros, lai viņi būtu pasargāti no HPV izraisītiem vēža gadījumiem pieaugušo vecumā.

NIAC saka, ka pastāv saikne starp HPV infekciju un dzemdes kakla, maksts un starpenes vēzi sievietēm un galvas un kakla (rīkles mugurpuses, arī mēles un mēles pamatnes) vēzi un anālo vēzi gan vīriešiem, gan sievietēm un dzimumlocekļa vēzi vīriešiem.

Kurās valstīs tiek sniegta HPV vakcīna?

Šobrīd HPV vakcinācijas programma ir ieviesta 140 valstīs, un vairāk nekā 50 no šīm valstīm vakcīna tiek piedāvāta gan zēniem, gan meitenēm. Tajā skaitā šādās valstīs:

- Austrālija
- Itālija
- Jaunzēlande
- Norvēģija
- Apvienotā Karaliste
- ASV

Vairāk informācijas par šo programmu panākumiem var iegūt vietnē www.hpv.ie

HPV vakcīna vēža profilaksei ir pieejama 140 valstīs
--

HPV vakcīna zēniem un meitenēm tiek piedāvāta pirmajā gadā.

Kādu vēzi var izraisīt HPV?

HPV vīruss var izraisīt virkni pirmsvēža bojājumu – patoloģiskas šūnas gan vīriešiem, gan sievietēm. HPV vīruss izraisa:

- gandrīz visus dzemdes kakla vēžus;
- 5 no 10 starpenes vēžiem;
- 7 no 10 maksts vēžiem;
- 9 no 10 ar HPV saistītiem anālajiem vēžiem;
- 9 no 10 dzimumorgānu kārpas gadījumiem.

Pētījumi liecina, ka HPV infekcija ir saistīta arī ar vēzi, kas rodas:

- mutes dobumā un rīklē (orofarneks)
- anālajā izejā (taisnā zarna)
- penī

HPV izraisa 1 no 20 vēža gadījumiem visā pasaulē
--

HPV vakcīnu saņēmuši vairāk nekā 550 000 skolēnu Īrijā un 100 miljoni cilvēku visā pasaulē
--

Cik HPV vakcīnas devas ir nepieciešamas?

NIAC nosaka, ka ar skolu vakcinācijas programmas ietvaros lielākajai daļai cilvēku ir nepieciešama tikai viena HPV vakcīnas deva.

Cilvēkiem ar izteikti vāju imūno sistēmu ieteicamas 3 HPV vakcīnas devas. Tas ir jāpārrunā ar jūsu bērna ārstu.

Pirmais gads vidusskolā ir labākais laiks vakcīnas saņemšanai, jo šajā vecumā tā ir visefektīvākā.

MenACWY vakcīna

Kas ir meningokoku saslimšana?

Meningokoku saslimšana ir nopietna slimība, kas var izraisīt meningītu (smadzeņu apvalka iekaisumu) un septicēmiju (asins saindēšanos). Pastāv virkne dažādu meningokoku baktēriju veidu, un visiem mazuļiem bērnībā vajadzēja saņemt vakcīnu aizsardzībai pret C grupas meningokoku.

MenACWY vakcīna uzlabos imunitāti pret C grupas meningokoku izraisītu slimību. Tā nodrošinās arī papildu aizsardzību pret A, W un Y. meningokoku grupām. Turklāt šī vakcīna samazina slimības pārnēsāšanas risku, tādēļ tā var palīdzēt aizsargāt arī citus cilvēkus.

MenACWY vakcīnas nosaukums ir Nimenrix.

Šī vakcīna nepasargā no visām meningokoku baktēriju grupām, piemēram, B grupas vai citām baktērijām, kas var izraisīt meningītu, tāpēc ir svarīgi zināt arī simptomus, uz kuriem jāraugās, un steidzami vērsties pēc medicīniskās palīdzības.

Meningokoku izraisīta saslimšana var sākties ļoti pēkšņi. Simptomi ir drudzis, stīvs kakls, galvassāpes, locītavu sāpes un izsitumi. Ar meningokoku izraisītu slimību var saslimt jebkurā vecumā, bet visaugstākais saslimstības līmenis ir bērniem līdz 5 gadu vecumam, īpaši bērniem līdz 1 gada vecumam.

Nākamā augsta riska grupa ir jaunieši vecumā no 15 līdz 19 gadiem.

Cik MenACWY vakcīnas devas ir nepieciešamas?

Aizsardzībai ir nepieciešama tikai viena MenACWY vakcīnas deva.

Tdap vakcīna

Kas ir Tdap?

Tdap apzīmē stingumkrampjus, difteriju un garo klepu.

Šī vakcīna pasargā no kaitīgām baktērijām un toksīniem. Tdap vakcīnas nosaukums ir Boostrix.

Stingumkrampji var izraisīt sāpīgas muskuļu spazmas, konvulsijas un žokļu krampjus (grūtības atvērt muti muskuļu spazmu dēļ), kas rada apgrūtinātu elpošanu un izraisa nāvi.

Difterija ir nopietna slimība, kas parasti sākas ar iekaisušu rīkli un var ātri attīstīties, izraisot elpošanas traucējumus. Tā var bojāt arī sirdi un nervu sistēmu.

Garais klepus ir slimība, kas var izraisīt ilgstošu klepošanu, aizrīšanos un vemšanu, kas var apgrūtināt elpošanu.

Visas šīs infekcijas ir nopietnas slimības, kuru dēļ varētu nonākt slimnīcā.

Sliktākajā gadījumā šie stāvokļi var izraisīt nāvi.

Cik difterijas, stingumkrampju un garā klepus vakcīnas devu nepieciešams pilnvērtīgai aizsardzībai?

Līdz sešu gadu vecumam katram bērnam vajadzētu saņemt četras stingumkrampju, difterijas un garā klepus vakcīnas devas

- tas ir:

HPV, Tdap and MenACWY Leaflet First Year Latvian

- 3 devas mazuļa vecumā
- revakcinācijas deva pirmsskolas vecumā

Ar laiku imunitāte pret šīm slimībām samazinās, tāpēc papildu aizsardzības nodrošināšanai ir ieteicama revakcinācijas deva.

Revakcinācija ir papildu jeb pievienota deva. Šī ir viņu piektā un pēdējā deva, kas sniegs ilgstošu aizsardzību.

Ar piecām devām kurss ir pabeigts

Biežāk uzdotie jautājumi

Vai skolēns var gaidīt līdz vecākam vecumam, lai saņemtu HPV, MenACWY un Tdap vakcīnas?

HSE skolu programma piedāvā HPV, MenACWY un Tdap vakcīnas skolēniem pirmajā vidusskolas gadā. Šogad HSE piedāvā cilvēkiem vēl vienu iespēju saņemt HPV vakcīnu Lauras Brenanas HPV vakcinācijas programmas ietvaros. Plašāku informāciju skatiet vietnē www.hpv.ie

Taču šīs papildiespējas programmas noslēgsies 2023. gada decembrī. Ja izvēlēsieties gaidīt, līdz jūsu bērns būs vecāks, lai vakcinētos, bērnu būs nepieciešams vakcinēt pie ģimenes ārsta (vietējā ārsta), un jums būs jāmaksā par injekciju veikšanu un par vakcīnām.

Vai saņemšu ierakstu par saņemtajām vakcīnām?

Jā. Vakcinācijas dienā skolu vakcinācijas darba grupa veiks ierakstu potēšanas pasēs. Ja jums nav potēšanas pasēs, potēšanas darba grupa to izsniegs pēc vakcinēšanas.

Kā skolēni var sagatavoties vakcinācijas dienai?

Vakcinācijas dienā skolēniem:

- jāpaēd brokastis,
- jāvelk vaļīga apģērba augšdaļa ar īsām piedurknēm

Kā lai zinām, ka vakcīnas ir drošas?

Visas vakcīnas ir drošas, un ir pierādīts, ka tās glābj dzīvības un novērš nopietnas saslimšanas. Tālāk norādītās starptautiskās organizācijas stingri uzrauga un regulāri pārskata vakcīnas, tostarp:

- Pasaules Veselības organizācija
- Eiropas Zāļu aģentūra
- Slimību kontroles un profilakses centri ASV

Visas starptautiskās organizācijas pastāvīgi ziņojušas, ka Īrijā lietotās vakcīnas ir drošas bez zināmām ilgtermiņa blaknēm.

Vai vakcīnām ir īslaicīgas blaknes?

Lielākajai daļai skolēnu pēc vakcīnām problēmu nav. Dažiem skolēniem roka injekcijas vietā var būt sāpīga, pietūkusi un apsārtusi. Dažiem skolēniem var būt galvassāpes, slikta dūša vai nedaudz paaugstināta temperatūra. Par to nav jāuztraucas, jo parasti pēc dienas vai divām tas pāriet.

Vai vakcīnām ir ilgtermiņa blaknes?

Nav dokumentētu ilgtermiņa blakņu.

[Kur var iegūt papildinformāciju](#)

HPV, Tdap and MenACWY Leaflet First Year Latvian

Ja jums ir kādi jautājumi, lūdzu, pārrunājiet tos ar savu HSE skolu potēšanas darba grupas dalībnieku, sabiedrības veselības aprūpes māsu vai jūsu ģimenes ārstu (ārstu). Potēšanas darba grupas kontakttinformācija ir atrodama šajā pakotnē.

Varat arī apmeklēt vietni www.hpv.ie un www.immunisation.ie, lai skatītu videoklipus un faktus par vakcīnām. Aicinām mūsu mājaslapā izlasīt sadaļu „Fakti par vakcīnām skolēniem, kuri uzsāk mācības vidusskolā”.

Saites uz pacientu informatīvajām brošūrām par vakcīnām var atrast arī šeit: www.hpra.ie.

Meklējiet Gardasil 9 (HPV), Nimenrix (MenACWY) vai Boostrix (Tdap), lai izlasītu attiecīgo pacienta informatīvo brošūru.

Piekrišanas veidlapa vakcinācijai

Jums ir jāizlasa un jāparaksta piekrišanas veidlapa, kas atrodas šajā pakotnē, un jāatdod tā atpakaļ skolai, lai nodrošinātu, ka jūsu bērns saņems vakcīnas skolā. Veidlapas atdošanai skolai varat izmantot pievienoto aploksni.